

PROJECTE COMPLEMENTARI

El visitant ideal d'una col·lecció sentimental, d'Enric Farrés Duran i Joana Llauredó Farrés ha estat seleccionat com a Projecte deslocalitzat per BCNProducció 2015, programa que convoca anualment La Capella i l'Institut de Cultura de Barcelona, i consisteix en la presentació d'unes audioguies creades especialment per oferir una nova lectura del Museu Frederic Marès i de les obres d'art contemporani de la Col·lecció "la Caixa" que s'exhibeixen en algunes sales del Museu

NUNC STANS

visitants al Museu Frederic Marès

L'ara que passa produeix temps,
l'ara que roman produeix eternitat.

*Nunc fluens facit tempus,
nunc stans facit aeternitatum.*

*Boeci, La consolació de la filosofia
(De consolatioe philosophiae, c. 524).*

Les obres antigues del Museu Frederic Marès acullen la visita de l'art contemporani de la Col·lecció "la Caixa". El conjunt d'intervencions *Nunc stans*, titulat amb l'expressió que Boeci usa per referir-se a "l'ara que roman", recorda que, malgrat els segles i els canvis en l'estètica i el pensament, les preocupacions dels artistes i del públic s'han mantingut gairebé inalterades. Mitjançant el contrast entre el col·leccionisme constructor de discursos i l'anacronisme desafiant, amfitrions i hostes es fan de mirall, i evidencien que allò vell no ha envellit tant i que allò nou no és tan nou. Tot plegat, fent avinent amb ironia que la realitat és només un conjunt de convencions.

1. L'etern i l'efimer

Llepar i ensabonar (1993), de Janine Antoni (Freeport, Bahames, 1964), situada entre retrats romans, ofereix una reflexió sobre la construcció de la història occidental. Si la cultura llatina –patriarcal i patrícia, és a dir, androcèntrica i elitista– pretén perpetuar la glòria dels seus grans homes mitjançant materials duradors i inalterables com el marbre, Antoni planteja una irònica antítesi: els seus busts són els d'una dona, una dona normal, una dona normal que, com no ha de demostrar res, és representada en materials finits i relacionats amb el desgast i el consum.

Llepar i ensabonar (xocolata i sabó, 50 x 35 x 25 cm i 57 x 38 x 27 cm), Col·lecció Art Contemporani Fundació "la Caixa".

2. L'aura del souvenir

Aparentment, l'aura d'una obra d'art –el seu "aquí i ara"– és incompatible amb la idea de *souvenir*, de còpia seriada com a recordatori. Malgrat això, el *Support amb Marededéus* (1987-1989) de Katharina Fritsch (Essen, Alemanya, 1956), envoltada de talles de la Verge i de Crist, posa l'accent en què tant en l'art com en la religió, la necessitat de perpetuar en el temps és inherent a l'ésser humà, i prou important com perquè ni la repetició, ni la qualitat material en l'execució de les còpies puguin fer de menys el referent original.

Support amb Marededéus (alumini i escaiola, 270 x 82 x 82 cm), Col·lecció Art Contemporani Fundació "la Caixa".

3. La mare reina

A Mare de Déu negra amb bessons (2006) Vanessa Beecroft (Gènova, Itàlia, 1969) explora tant una experiència personal com una problemàtica universal: el seu intent fallit i traumàtic d'adoptar dos infants sudanesos i la suposada superioritat de l'Occident blanc respecte d'Àfrica. Per tal que l'espectador copsi la tensió inherent al discurs, l'artista s'apropia d'una iconografia coneguda i amb una tradició de segles –la de la Verge entronitzada bizantina, romànica i gòtica– i hi sobreposa elements no esperats. La reina celestial pot ser negra i amb bessonada?

Mare de Déu negra amb bessons (digital c-print, 231 x 178 cm), Col·lecció Art Contemporani Fundació "la Caixa".

4. El Sant Greal

Situada a la Sala de Montserrat, la *Copa* (1992) d'Eva Lootz (Viena, Àustria, 1940), inevitablement transporta el visitant a les llegendes relacionades amb la cerca del Sant Greal. Aquesta és la força d'icones culturals com el calze usat per Crist en la Santa Cena, la capacitat d'aparèixer una i altra vegada sobreposant-se a objectes i formes que, en els entorns adequats, les acaben evocant. L'art, precisament mercès a la seva polisèmia característica, esdevé un mitjà especialment idoni per a tals aparicions. És a dir per a ser imatge i, ahora, símbol.

Copa (bronze i estany, 186,5 x 70 x 70 cm), Col·lecció Art Contemporani Fundació "la Caixa".

5. El gènere com a artifici

Els tresors de la Sala femenina parlen dels molts codis que envolten la dona burgesa dels últims segles –el llenguatge dels ventalls, els records convertits en col·leccionisme, la intimitat domèstica...–. De la mateixa manera, Ana Laura Aláez (Bilbao, Espanya, 1946), amb *Dones damunt de sabates de plataforma* (1992), *Anell* (1992) i *Làmpada* (1999) i amb una estètica *vintage* que insisteix en l'artifici, convida a reflexionar sobre una imatge, la de la feminitat, entesa com a construcció cultural basada en convencions arbitràries i sovint imposades.

Dones damunt de sabates amb plataforma (sis perruques dissenyades per l'artista i sis parells de sabates dels anys setanta, 185 x 332 x 29 cm)
Làmpada (plàstic de diferents colors, dimensions variables), Col·lecció Art Contemporani Fundació "la Caixa"
Anell (ferro i fusta, 141 x 48 x 40 cm), Col·lecció Testimoni "la Caixa".

6. Forats negres

Si la primera de les intervencions *Nunc Stans* al Museu Frederic Marès gira a l'entorn de la perpetuació de la memòria, l'última té a veure amb l'oblit. La sobrietat i la reivindicació literal del buit en el títol de l'obra d'Asta Gröting (Herford, Alemanya, 1961) –*Omplir forats amb forats II* (1993)–, envoltada dels objectes religiosos de la Sala de la fe, saturats de significat, reverberants i, sobretot, basats en la noció de ritual –la repetició commemorativa, la còpia contra l'oblit–, posa de manifest la dimensió identitària de la preservació de la memòria com a obsessió social.

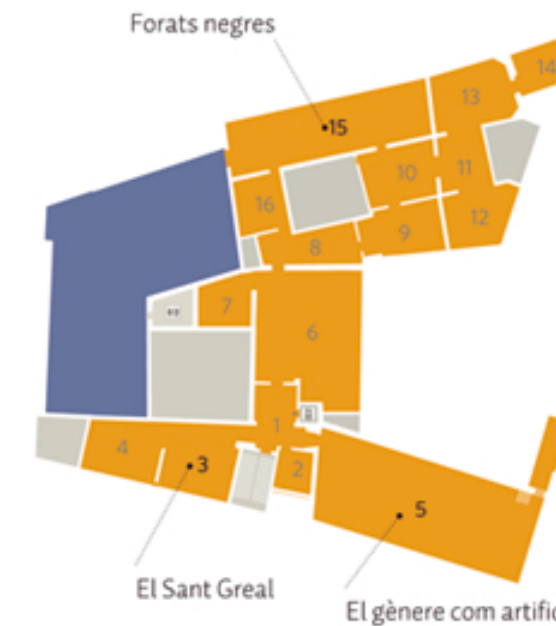
Omplir forats amb forats II (ceràmica pintada, 77,5 x 105 cm), Col·lecció Art Contemporani Fundació "la Caixa".

planta 0

Escultura

- 1 Món antic, (segles V aC-IV dC)
- 2-5 Romànic, (segles XI-XIII)
- 6-13 Gòtic, (segles XIII-XIV)

planta 1

Gabinet del col·leccionista

- 1-2 Sales de la forja
 - 3 Sala de Montserrat
 - 4 Sala de les armes
 - 5 Sala femenina
 - 6 Sala del fumador
 - 7 Sala de les floreres de closques
 - 8 Sala de la fotografia
 - 9 Sala dels rellotges
 - 10-14 Sales de la ceràmica i el vidre
 - 15 Sala de la fe
 - 16 Sala masculina
- Estudi-biblioteca de Frederic Marès